

СИЛАБУС ДИСЦИПЛІНИ

«Механіка деревини»

Ступінь вищої освіти	Магістр
Спеціальність	спеціальність <u>187 – “Деревообробні та меблеві технології”</u>
Освітня програма	Деревообробні та меблеві технології
Рік навчання, семестр	перший, другий
Форма навчання	денна
Кількість кредитів ЄКТС	4
Мова викладання	українська

Лектор курсу Пилипенко Андрій Петрович

Контактна інформація лектора (e-mail) pylypenko@nubip.edu.ua

Сторінка курсу в eLearn

ОПИС ДИСЦИПЛІНИ

Фахова підготовка майбутніх фахівців з деревообробки, діяльність яких пов'язана з проектуванням і розробкою новітніх технологій, обладнання, матеріалів неможлива без опанування курсів спеціальних інженерних дисциплін. Навчальна дисципліна «Дерев'яні конструкції» спрямована на вивчення студентами: застосування, конструювання та розрахунків несучих конструкцій з деревини; правильної експлуатації та ефективного застосування деревинних матеріалів; знання особливостей фізико-механічних властивостей деревини; основні положення розрахунку конструкцій та з'єднань елементів з деревини; правила проектування, контролю якості забезпечення надійності, умов експлуатації, підсилення конструкцій з деревини; вибір найбільш раціональних та ефективних рішень; проектування та розрахунків несучих конструкцій з деревини.

Студенти засвоюють методи експериментальних досліджень напружень і деформації в дерев'яних елементах конструкцій, вивчають механічну поведінку матеріалів із деревини, виконують практичну перевірку основних інженерних розрахунків, а також знайомляться з конструкціями сучасних випробувальних машин для випробування дерев'яних конструкцій, апаратурою для вимірювання деформацій та переміщень.

СТРУКТУРА КУРСУ

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
п'ятий семестр				
Модуль 1				
Змістовий модуль 1. ФІЗИКО-МЕХАНІЧНІ ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ				
Тема 1. Вступ. Використання деревини у якості конструкційного матеріалу	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	Розуміти загальні принципи класифікації деревинних матеріалів в залежності від способу	Виконання самостійної роботи.	4

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		виробництва, напрямую використання, біологічних особливостей. Знати основні відмінності роботи деревинних матеріалів у конструкціях в порівнянні з іншими матеріалами. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.		
Тема 2. Загальні відомості про фізико-механічні властивості деревини і проведення механічних випробувань	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 3 год..	Розуміти загальні фізико-механічні характеристики деревини. Знати основні напрямки досліджень механічних властивостей деревинних матеріалів. Розрізняти схеми випробування та способи відбору дослідних зразків. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документами на випробування деревини. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 3 Визначення показників міцності деревини при загальній характеристиці її застосування в конструкціях.	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 3 год..	Знати як визначаються механічні властивості деревини. Знати чинники, що впливають на зміну механічних характеристик деревини. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документами на випробування деревини. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 4. Міцність елементів конструкцій із деревини при розтягу і стиску	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	Знати особливості роботи деревини при розтягу-стиску. Вміти визначати міцнісні і	Робота з нормативними документами на випробування деревини.	4

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		деформаційні показники деревинних матеріалів. Шляхи підвищення цих показників. Проводити розрахунки дерев'яних конструкційних елементів, навантажених вздовж і поперек волокон. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Виконання самостійної роботи.	
Тема 5. Міцність деревини при сколюванні. Міцність деревини при згині..	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 3 год.	Знати особливості роботи деревини на зріз і сколювання та згині. Вміти визначати міцнісні і деформаційні показники деревинних матеріалів. Шляхи підвищення несучої здатності елемента. Проводити розрахунки дерев'яних конструкційних елементів, навантажених при зрізі і сколюванні та згині волокон. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи	Робота з нормативними документам на випробування деревини. Виконання самостійної роботи.	4
Модуль 2				
Змістовий модуль 2. ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ ЯК ПРУЖНОГО ІЗОТРОПНОГО МАТЕРІАЛУ.				
Тема 1. Розрахунки елементів конструкцій із деревини, які працюють в умовах складного опору.	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 12 год.	Знати особливості роботи деревини при складному опорі Вміти проводити розрахунки дерев'яних елементів, що працюють в умовах складного опору.	Робота з нормативними документам на випробування деревини. Виконання самостійної роботи.	4

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.		
Тема 2. Основні елементи теорії пружності для ізотропних матеріалів.	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 12 год.	Знати основні підходи а аналізі пружних ізотропних середовищ. Розуміти особливості опису різних напружених станів. Застосовувати елементи теорії пружності при виконанні точних розрахунків. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи	Робота з навчальною і науковою літературою. Захист самостійної роботи	7
Модуль 3 Змістовий модуль 3. ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ ЯК АНІЗОТРОПНОГО МАТЕРІАЛУ				
Тема. 1. Опір анізотропних волокнистих матеріалів механічним навантаженням	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 12 год.	Знати розрахункові опори основних порід деревини. Вміти визначати показники опору деревини в довільному напрямку. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з науковою літературою. Виконання самостійної роботи.	7
Тема 2. Закономірності у деформуванні анізотропних матеріалів.	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 12 год.	Знати основні моделі опису поведінки анізотропних матеріалів. Розуміти природу і напрямки визначення реологічних властивостей деревини. Застосовувати реологічні властивості у практичних розрахунках конструкцій Використовувати матеріал теми при виконанні	Робота з науковою літературою. Захист самостійної роботи	7

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		самостійної роботи.		
Модуль 4 Змістовий модуль 4. ВЛАСТИВОСТІ ДЕРЕВИНИ ЯК АНІЗОТРОПНОГО МАТЕРІАЛУ				
Тема 1. Розрахунки вузлів з'єднань елементів із деревини	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати загальну класифікацію основних видів з'єднань дерев'яних елементів матеріалів. Розуміти переваги і недоліки кожного виду з'єднань. Застосовувати раціональні види з'єднань у дерев'яних конструкціях Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документам на проектування дерев'яних конструкцій. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 2. Розрахунки врубок	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати особливості роботи рубок різної конструкції. Вміти проводити розрахунки вузлів конструкцій, що з'єднані за допомогою врубок. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документам на проектування дерев'яних конструкцій. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 3. Розрахунок шпонкових з'єднань	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати особливості роботи шпонкових з'єднань в залежності від їх видів. Вміти проводити розрахунки шпонкових з'єднань. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документам на проектування дерев'яних конструкцій. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 4. Розрахунок клейових з'єднань із деревини	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати загальну класифікацію клейових з'єднань. Фактори, що сприяють руйнуванню клейового шва. Шляхи підвищення несучої здатності	Робота з нормативними документам на проектування дерев'яних конструкцій. Виконання самостійної роботи.	4

Тема	Години (лекції/лабораторні, практичні, семінарські)	Результати навчання	Завдання	Оцінювання
		клеювих з'єднань. Вміти проводити розрахунки клеювих з'єднань. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.		
Тема 5. Розрахунки з'єднань на нагельях	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати види нагельних з'єднань. Конструктивні особливості нагелів Вміти проводити розрахунки клеювих з'єднань. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з нормативними документам на проектування дерев'яних конструкцій. Виконання самостійної роботи.	4
Тема 6. Довготривалий опір деревини	Лекції – 1 год. Практичні – 2 год. Самостійна робота – 2 год.	Знати відмінності роботи деревини при змінному, знакозмінному, динамічному навантаженнях. Вміти визначати механічні характеристики деревини на довготривалий опір. Використовувати матеріал теми при виконанні самостійної роботи.	Робота з науковою літературою. Захист самостійної роботи	5
Всього за 1 семестр				70
Іспит				30
Всього за курс				100

ПОЛІТИКА ОЦІНЮВАННЯ

Політика щодо дедлайнів та перескладання:	Самостійні роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку. Перескладання модулів відбувається із дозволу лектора за наявності поважних причин.
Політика щодо академічної добросовісності:	Списування під час контрольних робіт та заліку заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Самостійні роботи, індивідуальні завдання повинні мати коректні текстові посилання на використану літературу
Політика щодо відвідування:	Відвідування занять є обов'язковим. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, міжнародне стажування) навчання

	може відбуватись індивідуально (в он-лайн формі за погодженням із деканом факультету)

ШКАЛА ОЦІНЮВАННЯ СТУДЕНТІВ

Рейтинг здобувача вищої освіти, бали	Оцінка національна за результати складання екзаменів заліків	
	екзаменів	заліків
90-100	відмінно	зараховано
74-89	добре	
60-73	задовільно	
0-59	незадовільно	не зараховано